

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 1416/05
29.09.2005. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Слободана Дражића, председника већа, Власте Јовановић, Јелене Боровац, мр Љубице Јеремић и Биљане Драгојевић, чланова већа, у парници тужиоца АА, кога заступа пуномоћник АБ, адв., против тужене Компаније "ББ", ради накнаде штете и по противтужби тужене Компаније "ББ", против тужиоца АА, ради стицања без основа, одлучујући о ревизији тужене, изјављене против пресуде Окружног суда у Нишу Гж. бр. 2303/04 од 28.12.2004. године, у седници већа одржаној дана 29.09.2005. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

I ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Окружног суда у Нишу Гж. бр. 2303/04 од 28.12.2004. године у делу којим је одлучено о противтужбеном захтеву тужене.

II УКИДАЈУ СЕ пресуда Окружног суда у Нишу Гж. бр. 2303/04 од 28.12.2004. године у делу којим је потврђена пресуда Општинског суда у Нишу П. бр. 4607/03 од 14.06.2004. године у изреци под I и у изреци под III преиначена и у том делу наведена првостепена пресуда и предмет враћа првостепеном суду на поновни поступак.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Нишу П. бр. 4607/03 од 14.06.2004. године у изреци под I, обавезана је тужена да тужиоцу исплати износ од 934,00 динара са законском затезном каматом почев од 14.06.1995. године до исплате, износ од 459.713,00 динара на име неисплаћене законске затезне камате на износ од 90.000,00 динара за период од 14.06.1999. до 02.09.2002. године са законском затезном каматом почев од 17.09.2002. године до коначне исплате, као износ од 4.500,00 динара на име парничних трошкова са законском затезном каматом почев од 14.06.1999. године до исплате, а све у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. Изреком II, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужене којим је тражила да се обавезе тужилац да јој на име стицања без основа исплати износ од 90.000,00 динара. Изреком под III, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 30.800,00 динара, у року од 15 дана, по правноснажности пресуде под претњом извршења, док се за већи износ од досуђеног, захтев тужиоца за трошкове поступка одбија као неоснован.

Пресудом Окружног суда у Нишу Гж. бр. 2303/04 од 28.12.2004. године ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Општинског суда у Нишу П. бр. 4607/03 од 14.06.2004. године у изреци под I и II. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Општинског суда у изреци под III у погледу одлуке о трошковима парничног поступка, па је тужена обавезана да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка поред досуђеног износа од 30.800,00 динара и износ од још 42.694,00 динара у року од 15 дана, по пријему пресуде, под претњом извршења. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца да се тужена обавезе да јој накнади трошкове одговора на жалбу у износу од 11.654,00 динара.

Против правноснажне пресуде Окружног суда у Нишу у законском року изјавила је ревизију тужена због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу чл. 386. у вези чл. 389. ранијег Закона о парничном поступку, који се примењује на основу чл. 491. ст. 1. и 4. Закона о парничном поступку ("Сл. гласник РС" бр. 125/2004 од 22.11.2004. године), Врховни суд је нашао да ревизија тужене у односу на истакнути противтужбени захтев није дозвољена, док је у односу на тужбени захтев тужиоца основана.

Противтужбеним захтевом, тужене који је поднет суду 26.02.2003. године, тужена од тужиоца тражи повраћај исплаћених 90.000,00 динара. Дакле, ради се о имовинско - правном захтеву у коме се према одредби чл. 382. ст. 3. ЗПП, право на изјављивање ревизије цени према вредности предмета спора.

Према одредби чл. 382. ст. 2. ЗПП, која је измењена одредбом чл. 8. Закона о изменама Закона о парничном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 3/02 од 18.1.2002. године, који је ступио на снагу 26.01.2002. године) прописано је да ревизија није дозвољена у имовинско - правним споровима у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу, предају ствари или извршење неке друге чинидбе, ако вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде не прелази износ од 300.000,00 динара.

У конкретном случају противтужбени захтев је тужена истакла 26.02.2003. године, па како захтеви тужбе и противтужбе нису у конексној вези па би се вредност предмета спора одредила по збиру њихових вредности

и противтуженог износу у колективној форми да се са вредношћу предмета спора одређена по износу у вредности свих захтева већ се иста одређује према вредности тужбеног односно против тужбеног захтева, а будући да вредност предмета противтуженог захтева не прелази износ од 300.000,00 динара то ревизија тужене у односу на одлуку о противтуженом захтеву није дозвољена.

Зато је Врховни суд применом одредбе чл. 392. ЗПП, одлучио као у изреци под I.

Међутим, основани су наводи ревизије туженог уколико се њима напада одлука Окружног суда у делу којем је усвојен тужбени захтев тужиоца и тужена обавезана да тужиоцу исплати износ од 934,00 динара, са законском затезном каматом почев од 14.06.1995. године до исплате, износ од 459.713,00 динара на име неисплаћене законске затезне камате на износ од 90.000,00 динара, за период од 14.06.1999. до 02.09.2002. године, и законском затезном каматом на исти почев од 17.09.2002. године до коначне исплате, као и износ од 4.500,00 динара на име парничних трошкова са законском затезном каматом почев од 14.06.1999. године до исплате.

Наиме, у проведеном поступку утврђено је да је тужилац АА у саобраћајној незгоди која се догодила дана 10.08.1994. године у ___ претрпео нематеријалну и материјалну штету кривицом ВВ који је ову незгоду изазвао, а чије возило је у тренутку саобраћајне незгоде било обавезно осигурано код "ГГ". Тужилац је 1995. године покренуо парнични поступак против штетника ВВ и осигуравача "ГГ" и тај поступак је правноснажно окончан пресудом Општинског суда у Нишу П. бр. 5780/95 од 14.06.1999. године, која је правноснажна 19.08.1999. године, и којом је ВВ обавезан да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од 90.000,00 динара износ од 934.000,00 динара на име накнаде материјалне штете и трошкове парничног поступка у износу од 4.500,00 динара, све са законском затезном каматом од пресуђења 14.06.1999. године до коначне исплате, док је према осигуравачу "ГГ" поступак прекинут, услед одузимања дозволе за рад.

Међутим, решењем Привредног суда у Нишу 14.12.1999. године СТ бр. 471/96 отворен је стечајни поступак над "ГГ" и одлучено да се исти неће спроводити, већ се одмах закључује на основу чл. 88. Закона о принудном поравнању, стечају и ликвидацији. По правноснажности овог решења 08.03.2000. године "ГГ" је брисано из регистра Привредног суда. Тужилац је у 2001. години поднео тужбу за обештећење из наведене саобраћајне незгоде према гарантном фонду али тај захтев је правноснажно одбијен. Није спорно ни то да се тужилац никада није обраћао штетнику да наплати своје потраживање из правноснажне пресуде Општинског суда у Нишу П. бр. 5780/95.

Међутим, тужилац се обратио туженом да му накнади штету по наведеној правноснажној пресуди Општинског суда у Нишу којом је штетник обавезан на накнаду нематеријалне и материјалне штете, као и трошкове парничног поступка, а поступак према осигуравачу "ГГ" прекинут што тужени чини 02.09.2002. године, али делимично, исплативши тужиоцу само износ од 90.000,00 динара на име накнаде материјалне штете.

Након тога, тужилац тужбом од 17.09.2002. године тражи од туженог применом чл. 99. ст. 5. Закона о основама система осигурања имовине и лица да му тужени исплати неисплаћени део по наведеној пресуди Општинског суда у Нишу П. бр. 5780/95.

Обзиром на предње утврђено чињенично стање нижестепени судови усвајају тужбени захтев тужиоца налазећи да обзиром да је решењем Привредног суда у Нишу од 14.12.1999. године отворен и одмах закључен стечајни поступак има места примени Закона о основама осигурања имовине и лица ("Сл. лист СФРЈ" бр. 17/90), чл. 99. ст. 5. обзиром да је возило којим је тужиоцу причињена штета било осигурано од ауто одговорности код осигуравајуће организације која је у стечају, а тужена осигуравајућа организација којој је захтев поднет врши послове ауто осигурања ауто одговорности у месту настанка штете.

Међутим, Врховни суд налази да се овакво становиште нижестепених судова не може прихватити.

Наиме, није спорно да је према одредби чл. 99. ст. 5. Закона о основама система осигурања имовине и лица ("Сл. лист СФРЈ" бр. 17/90) дато право оштећеном лицу да у случају стечаја организације за осигурање може да захтева накнаду штете од организације за осигурање које обавља обавезно осигурање на територији републике. Међутим, овај закон који је важио у време штетног догађаја престао је да важи 06.07.1996. године по члану 158. Закона о осигурању и имовине и лица ("Сл. лист СРЈ" бр. 30/96) који у одредбама чл. 99-107. примену тих одредби не условљава датумом настанка штете. Напротив примена наведеног Закона о осигурању имовине и лица одредби чл. 99-107. примењују се и на штете коју се настале пре 06.07.1996. године. Ово из разлога што се у случају стечаја организације за осигурање штета покривена уговором о обавезном осигурању може накнадити уколико су за то испуњени услови прописани одредбом чл. 99. ст. 3. и чл. 103. цитираног закона. Значи, право на накнаду штету могу остварити оштећена лица којима је штета причињена моторним возилом за које је уговор обавезном осигурању закључен са осигуравајућом организацијом над којом је постојао отворен поступак стечаја на дан почетка примене одредби чл. 99-107., 06.07.1997. године, независно од чињенице да ли је штетни догађај настао пре или после тог датума. Зато је због погрешне примене материјалног права Закона о основама система осигурања имовине и лица уместо Закона о осигурању имовине и лица остало непотпуно утврђено чињенично стање у погледу пасивне легитимације тужене Компаније "ББ" односно чињенично правни закључак о одговорности тужене за штету.

Стога је Врховни суд, у складу са одредбом чл. 395. ст. 2. ЗПП, одлучио као у изреци под II ове одлуке.

Председник већа-судија

Слободан Дражић, с.р.

За тачност отправка

вс